

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-606

25.8.2020

Gjensidige Forsikring ASA

Bilansvar

Påkjørsel bakfra – konsentrasjonsproblemer og hodepine - årsakssammenheng.

Skadelidte var utsatt for en trafikkulykke i mars 2006, da bilen han kjørte ble påkjørt bakfra av en annen bil. Skadelidte oppsøkte legevakten samme dag og det ble blant annet notert at han følte seg svimmel, opplevde smerter i hodet og var stiv i skulder og oppover mot nakken. Under to måneder senere noterte også skadelidtes fastlege at skadelidte slet med hodepine. I 2013 var skadelidte til nevropsykologisk undersøkelse hvor det ble vurdert som sannsynlig at påkjørselen i 2006 var årsak til skadelidtes nåværende helseplager. I spesialisterklæring fra 2015 ble det lagt til grunn at det ikke var årsakssammenheng mellom trafikkulykken og skadelidtes plager. Tvist om det forelå årsakssammenheng mellom trafikkulykken og skadelidtes hodeplager. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at skadelidte ikke hadde sannsynliggjort en årsakssammenheng mellom hendelsen og hans helseplager. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Skadelidte (f. 1955) var utsatt for en trafikkulykke 17.3.06, da bilen han kjørte ble påkjørt bakfra av en annen bil. Det foreligger ikke takst på skader på ansvarlig bil, men det er utbetalt kr 69 952 for skade på skadelidtes bil. Skadevolder har i skademeldingen oppgitt at hastigheten var 45 km/t i kollisjonsøyeblikket.

Samme dag oppsøkte skadelidte legevakten:

Påkjørt bak fra da sittet stille i sin person bil og bil en bak som kjørte sannsynl med 50-60 km/t støttet brått. Bilen som kjørte bak var totalt vrak, men pas.bil/BW har fått lite skade.
Pas. husker hendelsen.

Plaget med svimmel, litt vondt i hode, stiv i skulder og oppover mot nakken samt tung i hodet. Kan gjøre rede for seg. Oppgående. Litt nedsatt bevegelse i cervical col/smertebetinget. Ømme collum muskler. Ingen nevrol.utfall. Pupiller-like, normal lys reaksjon. God muskul. kraft extremit.

Skjema, Røntgenrekvisisjon, (B.) SH, Røntgenavdelingen
Ønsket undersøkelse: RTG cervical columna-skade bilkollisjon?
CT caput rekvir
Råd / info om com.symptomer, snart kontaktes lege

Skadelidte oppsøkte fastlegen 5.4.06:

påkjørt bakfra 3 uker siden vart tung i hodet senre på dagen rtg på Tatt ct 1 uke siden (capio) Har mindre hodepine

Den 6.9.06 oppsøkte skadelidte sin fastlege for plager med øynene. Neste konsultasjon var 16.4.08 i forbindelse med plager etter en konflikt med arbeidsgiver.

Skadelidte var til nevropsykologisk undersøkelse 26.11.13 der det heter i konklusjonen:

(...) Pasienten med vansker knyttet til trettbarhet og opplevde hukommelsesvansker, vurdert ved GSR, som sannsynlig post commotio syndrom etter bilulykke, er henvist nevropsykologisk undersøkelse for nærmere undersøkelse av pasientens kognitive fungering.

Den nevropsykologiske undersøkelsen har avdekket klart nedsatt finmotorisk tempo, varierende psykomotorisk tempo samt lett eksekutiv svikt, manifestert ved kognitiv impersistens og perseverasjonstendens. Funnene fremkommer på bakgrunn av normale til gode allmenne intellektuelle evner.

Etter en helhetlig vurdering, av anamnese, tidligere journal, testopptak og observasjoner fremstår det som sannsynlig at pasienten har en lett organisk kognitiv lidelse/ lett diffus encephalopati.

Det beskrevne symptombildet, og de funn som er gjort ved nevropsykologisk undersøkelse, er forenlig med de små uspesifikke høysignalforandringer i hvitsubstans som er beskrevet ved MR caput. Det vurderes som sannsynlig at påkjørselen i 2006, med sleng av hodet, er årsak til de beskrevne vansker. Det kan ikke utelukkes, men vurderes som mindre sannsynlig, at vaskulære forhold som tidligere hypertensjon kan være en del av årsaksforklaringen (...)

Selskapet innhentet en spesialisterklæring av 8.6.15 fra K. med følgende konklusjon:

Skadelidte fikk sannsynligvis ikke akuttssymptomer forenlig med noen grad av hodeskade i forbindelse med den aktuelle ulykken. Det er sannsynlighetsovervekt for at skadelidtes symptomer fra hjernen startet lenge etter ulykken. Noen innflytelse på den kliniske utviklingen fra noen hodeskade er ikke beskrevet i samtidig dokumentasjon. At en påkjørsel bakfra med bagatellmessige symptomer skal føre til noen form for kronisk hjernesykdom er svært lite sannsynlig.

Ved en samlet vurdering av alle årsaksforhold finner undertegnede at det er rimelig medisinsk grunn til å anta at det ikke er sannsynlighetsovervekt (mindre enn 50 prosent sannsynlighet for årsakssammenheng) for at skadelidtes symptomer har sammenheng med den aktuelle (hendelse – sekretariatets rettelse).

Det er sannsynlighetsovervekt for at skadelidtes nåværende situasjon hadde vært den samme selv om den aktuelle ulykken ikke hadde skjedd.

Det foreligger en tverrfaglig rapport av 11.9.17 fra S. sykehus med følgende vurdering:

Trettbarhet og tempoproblemer er vanlige følgeeffekter etter traumatisk hodeskade, og (skadelidtes) kognitive plager vurderes som sannsynlig relatert til bilulykken han har vært utsatt for. Det har nå gått 10 år siden det aktuelle, og det er derfor lite trolig at man kan forvente ytterligere bedring. (Skadelidte) vurderes å ha varig redusert arbeidskapasitet som følge av dette.

Det vurderes at (skadelidte) har redusert kapasitet både fysisk og mentalt som trenger å ivaretas i forhold til en arbeidssituasjon. Han har i tillegg en krevende privat situasjon med omsorgsansvar og liten mulighet for å få avlastning for praktiske oppgaver hjemme. Fysisk trening er viktig for (skadelidte) med tanke på potensialet for videre fremgang etter ryggprolaps i november 2016. Videre fremgang i hans fysiske funksjon vil også kunne bedre hans arbeidskapasitet noe. Han trener godt selv, er svært motivert og viser stadig fremgang. Han vil måtte regne med å bruke noe av sin kapasitet i årene framover til å ivareta egen helse med trening og hvile.

Det bør vurderes hvorvidt (skadelidte) kan få noe avlastning til praktiske oppgaver hjemme, slik at han i større grad kan bruke sin kapasitet på arbeidet. Han bør selv vurdere hvorvidt styrelederoppgaven gir eller tapper ham for energi og om dette er noe han vil fortsette å prioritere.

Selskapet avsto kravet 2.7.15 med den begrunnelse at det ikke var årsakssammenheng mellom trafikkulykken og skadelidtes plager.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda 29.10.18.

Sekretariatet vurderte saken 13.2.19 og ga selskapet medhold.

Skadelidte var høsten 2019 til ny utredning på S. sykehus og har i etterkant fremlagt flere nye medisinske dokumenter.

I nevropsykologisk arbeidsevnevurdering av 4.9.19 konkluderte psykologspesialist R. med at skadelidtes:

(...) arbeidsevne vurderes som nedsatt med minst 50 % grunnet hodeskade etter bilulykken i 2006.

I tverrfaglig sammenfatning fra S. sykehus 25.9.19 ble skadelidtes nåværende plager igjen vurdert:

(...) med stor sannsynlighet til å skyldes sekveler etter hodeskade og ervervet i ulykke i 2006.

De nye dokumentene ble oversendt selskapet, men det fant ikke at materialet kunne endre standpunktet i saken.

På bakgrunn av de nye saksopplysningene krevde skadelidte saken gjenåpnet hos Finansklagenemnda.

Sekretariatet vurderte saken i lys av de nye medisinske dokumentene, men fant ikke at disse var egnet til å sannsynliggjøre årsakssammenheng mellom trafikkulykken i 2006 og skadelidtes hodeplager.

Forsikrede krevde saken fremlagt for nemnda 14.7.20.

Skadelidte har i det vesentlige anført at det foreligger flere medisinske rapporter og utredninger med gjennomgang av saken som sannsynliggjør at bilulykken av 2006 var en nødvendig og tilstrekkelig betingelse for skadelidtes nåværende helseplager. Selskapet har utelukkende vurdert årsakssammenheng for nakkeslengskadeskader. Det er feil siden skaden her ikke er en nakkeslengskade.

Selskapet har i det vesentlige anført at skadelidte ikke har oppfylt sin bevisbyrde og sannsynliggjort at det foreligger årsakssammenheng mellom trafikkulykken og hans plager. De medisinske erklæringene skadelidte har fremlagt er ikke egnet som bevis, da de ikke følger retningslinjene nedfelt i rettspraksis for vurdering av årsakssammenheng.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om erstatning under bilansvarsloven. Spørsmålet er om det foreligger årsakssammenheng mellom trafikkulykken i 2006 og skadelidtes nåværende helseplager.

Det er kravstiller – skadelidte – som har bevisbyrden. Det innebærer at skadelidte må sannsynliggjøre at det foreligger årsakssammenheng mellom trafikkulykken og helseplagene han nå krever erstatning for.

Utgangspunktet er at det foreligger årsakssammenheng mellom hendelsen og forsikredes plager dersom hendelsen er en nødvendig betingelse for plagene, og ulykken har vært så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den, jf. Rt. 1992 s. 54 (p-pilledom II).

Det er oppstilt særskilte krav i retts- og nemndspraksis for sammenhengen mellom et traume og senere bløtdelsskader/nakkesleng, PTSD, mv., jf. Rt. 1998 s. 1565 og blant annet nemndas avgjørelse 2018-865. For skadetilfeller der det ikke er oppstilt særskilte krav i praksis må nemnda vurdere om den sakkyndige har vurdert og begrunnet hvorvidt hendelsen kunne medføre den aktuelle skaden/plagene, om symptomene tyder på sammenheng mellom hendelsen og skaden/plagene og om det er andre sannsynlige forklaringer på skaden/plagene, se blant annet Høyesteretts dom inntatt i Rt. 2007 s. 1370 på avsnitt 38.

Nemnda oppfatter skadelidtes anførsler slik at det er tale om hodeplager, nærmere bestemt konsentrasjonsproblemer og hodepine, og ikke en nakkeslengskade. Det er ikke utviklet særskilte kriterier i praksis for vurderingen av sammenhengen mellom et traume og denne type plager. En vurdering av årsakssammenheng må da bero på en juridisk vurdering av de fremlagte sakkyndige erklæringer i tråd med det som er skissert ovenfor.

I gjeldende sak foreligger det en spesialisterklæring som konkluderer med at det ikke er årsakssammenheng mellom trafikkulykke og forsikredes plager med hodet. Verken den nevropsykologiske rapporten fra 2013, eller den tverrfaglige rapporten fra Sunnaas i 2017, er etter nemndas syn egnet som bevis. Rapportene foretar ikke en medisinsk begrunnet vurdering av om symptomene tyder på sammenheng mellom hendelsen og plagene. Det er etter nemndas syn ikke tilstrekkelig at ulykken nevnes som mulig årsak.

Nemnda finner etter dette at det ikke er sannsynliggjort noen årsakssammenheng mellom skadelidtes hodeplager og trafikkulykken 17.3.06.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).